

monmouthshire
sir fynwy

ADRODDIAD YMGYNGHORI

Adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni a'r
cynnydd cysylltiedig mewn capasiti

Cynnwys

1. Cyflwyniad	3
2. Dosbarthu'r Adroddiad Ymgynghori	4
3. Cefndir	5
4. Crynodeb i'ch atgoffa o'n cynigion	6
5. Pam y gwnaethom ymgynghori ar y cynigion hyn?	6
6. Trefniadau Ymgynghori	7
6.1 Methodoleg	7
6.2 Cyfarfodydd Ymgynghori.....	8
6. Ymatebion ffurfiol i'r cynigion	16
6.1 Crynodeb o ganlyniadau'r ymgynghoriad	16
6.1 Barn y Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA)	22
7. Ymateb ESTYN.....	23
8. Asesiad o'r Cynnig	26
8.1 Ansawdd a Safonau mewn Addysg	27
8.2 Effaith ar y Gymuned.....	28
8.2 Effaith ar Drefniadau Teithio.....	29
9. Argymhellion	29
Atodiad 1 - Rhestr o Ymgynghoreion yr ymgynghorwyd â hwy.....	31

1. Cyflwyniad

Mae gan Gyngor Sir Fynwy ddyletswydd statudol i sicrhau lleoedd ysgol digonol ac addas i blant o fewn ei Sir, ac wrth wneud hynny sicrhau bod adnoddau a chyfleusterau'n cael eu defnyddio'n effeithlon er mwyn darparu'r cyfleoedd addysg y mae ein plant yn eu haeddu.

Mae gan y Cyngor gyfrifoldeb o dan Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2018 i ymgynghori â rhanddeiliaid priodol wrth ystyried unrhyw gynigion ad-drefnu ysgolion sylweddol.

Yn ddiweddar, mae'r Cyngor wedi cymryd rhan mewn proses ymgynghori statudol yn ymwneud â'r cynnydd arfaethedig mewn capasiti i Ysgol Gymraeg y Fenni o 317 lle i 420 lle. Cynigir y bydd y cynnydd capasiti yn cael ei gyflawni drwy adleoli'r ysgol i'r safle a arferai gael ei feddiannu gan Ysgol Gynradd Deri View.

Pwrpas y broses ymgynghori statudol oedd ceisio barn ein cymuned, rhanddeiliaid allweddol a phartneriaid ar y cynnig.

Mae'r adroddiad ymgynghori hwn bellach yn cynrychioli cyfrifoldebau'r cyngor yn unol â Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2018 i lunio adroddiad sy'n ceisio hysbysu partïon â diddordeb o'r canlyniad i'r ymgynghoriad drwy'r canlynol:

- Crynhoi pob un o'r materion a godwyd gan ymgynghorwyr.
- Ymateb i'r rhain drwy eglurhad, diwygiadau i'r cynnig, neu wrthod y pryderon gyda rhesymau ategol.
- Nodi barn Estyn (fel y darperir yn ei hymateb i'r ymgynghoriad) o rinweddau cyffredinol y cynnig.

2. Dosbarthu'r Adroddiad Ymgynghori

Mae'r adroddiad ymgynghori hwn wedi'i gyhoeddi ar wefan Cyngor Sir Fynwy [Ad-drefnu Ysgolion - Sir Fynwy](#). Rydym hefyd wedi cysylltu â'r ymgynghoreion canlynol a phartïon â diddordeb yn uniongyrchol i'w hysbysu o gyhoeddi'r ddogfen hon.

- Rhieni, gofalwyr/gwarcheidwaid ac aelodau staff ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Corff llywodraethu unrhyw ysgol y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Disgyblion/Cynghorau Disgyblion o ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio'n uniongyrchol arnynt
- Penaethiaid ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Gweinidogion Cymru
- Holl Gynghorau Tref a Chymuned Cyngor Sir Fynwy
- Pob Aelod o'r Senedd sy'n cynrychioli ardal Cyngor Sir Fynwy a wasanaethir gan yr ysgol
- Pob Aelod Seneddol sy'n cynrychioli ardal Cyngor Sir Fynwy
- Holl lyfrgelloedd Cyngor Sir Fynwy
- Cyfarwyddwyr Addysg yr holl Awdurdodau Lleol cyfagos - Blaenau Gwent, Casnewydd, Powys, Torfaen, Swydd Henffordd, Swydd Gaerloyw
- Gwasanaeth Ieuencid Cyngor Sir Fynwy
- CMGG
- Cymdeithas Llywodraethwyr Sir Fynwy
- Undebau Llafur Addysgu
- Undebau Llafur Staff Cynorthwyol
- Comisiynydd y Gymraeg
- Gweinidogion Cymru
- ESTYN
- RHAG
- Mudiad Meithrin
- Cyfarwyddwr Addysg yr Ymddiriedolaeth Esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru
- Cyfarwyddwr Addysg yr Ymddiriedolaeth Esgobaeth Gatholig Rufeinig
- Consortiwm De-ddwyrain Cymru
- Gwasanaeth Cyflawni Addysg De Ddwyrain Cymru
- Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gwent
- Partneriaeth y Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant
- Fforwm y Gymraeg mewn Addysg

Yn ogystal â'r rhestr uchod, mae'r holl bartïon sy'n ymateb i'r ymgynghoriad sydd wedi gofyn am hysbysiad wedi cael gwybod am gyhoeddi'r adroddiad hwn.

3. Cefndir

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i wella cyflawniad addysgol a chyrhaeddiad pob plentyn a pherson ifanc yn y sir drwy ddarparu system addysg gynhwysol sy'n gosod y dysgwr yn ganolog. Mae'r Cyngor yn ymdrechu i roi'r dechrau gorau posibl mewn bywyd i blant a phobl ifanc. Buddsoddi yn holl addysg a datblygiad ein plant, gan sicrhau bod ganddynt yr amgylcheddau, y sgiliau a'r gefnogaeth i ffynnu a bod yn barod ar gyfer gwaith y dyfodol a bodloni gofynion amgylchedd byd sy'n newid yn gyflym.

Dros y pum mlynedd diwethaf, rydym wedi gwneud cynnydd tuag at gyflawni'r ymrwymiad hwn i'r rhan fwyaf o'n plant a'n pobl ifanc. Mae addysg yn parhau i fod yn brif flaenoriaeth i'r Cyngor ac mae wedi ymrwymo i sicrhau gwell perfformiad mewn darpariaeth addysgol, yn unol â gofynion polisi ac amcanion Llywodraeth Cymru.

Yn ei gyfarfod ym mis Hydref 2017, cytunodd y Cabinet ar gyflwyno ei gynigion Band B i Lywodraeth Cymru fel rhan o'r hyn a elwid bryd hynny yn Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif. Roedd rhan fwyaf arwyddocaol y cynnig yn cynnwys sefydlu ysgol drwodd ar safle Ysgol Brenin Harri'r VIII, a fyddai'n golygu uno Ysgolion Ysgol Gyfun Brenin Harri'r VIII ac Ysgol Gynradd Deri View.

Fodd bynnag, amlinellodd y cynllun hefyd ymrwymiad y Cyngor i gynyddu ei ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn yr ardal, a chytunodd y byddai'r cynllun uchod yn rhoi cyfle i adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni i safle Ysgol Gynradd Deri View sydd a 420 o leoedd, yn amodol ar brosesau ymgynghori statudol. Daeth y broses ymgynghori statudol ynghylch yr Ysgol 3-19 newydd i ben yn Ionawr 2022 lle gwnaeth y Cabinet y penderfyniad i sefydlu'r ysgol o fis Medi 2023.

Mae'r ysgol newydd wedi agor erbyn hyn, er bod y ddarpariaeth gynradd ac uwchradd ar hyn o bryd ar safleoedd ar wahân wrth i ni aros i gwblhau'r gwaith adeiladu newydd. Rhagwelir y bydd elfennau cynradd y ddarpariaeth newydd yn adleoli i hen safle Ysgol Gyfun Brenin Harri'r VIII yn ystod tymor yr hydref 2024, gan adael safle hen Ysgol Gynradd Deri View yn wag.

Mae'r uchod wedi ein galluogi i gymryd rhan yn y prosesau ymgynghori statudol sydd eu hangen i adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni i'r safle 420 o leoedd, o fis Ebrill 2025.

4. Crynodeb i'ch atgoffa o'n cynigion

Y cynnig yw adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni o'i safle presennol yn Heol Dewi Sant, Y Fenni, NP7 6HF i hen safle Ysgol Gynradd Deri View yn Lôn Llwynu, Y Fenni, NP7 6AR. Y pellter bras rhwng y safle presennol a'r safle arfaethedig yw 0.4 milltir.

Bydd adleoli arfaethedig Ysgol Gymraeg y Fenni yn galluogi cynyddu capasiti'r Ysgol o'i 317 lle presennol (45 fesul grŵp blwyddyn) i 420 lle (60 y grŵp blwyddyn) gyda 60 lle Meithrin ychwanegol.

5. Pam y gwnaethom ymgynghori ar y cynigion hyn?

Ymrwymodd y Cyngor i broses statudol o ran y cynigion hyn gyda'r egwyddorion canlynol mewn golwg:

1) Ein dyletswyddau statudol

Mae Cyngor Sir Fynwy yn llwyr gefnogi ac wedi ymrwymo i strategaeth genedlaethol Llywodraeth Cymru, Cymraeg 2050, sy'n cyflwyno gweledigaeth hirdymor ar gyfer Cymru lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. Nod y strategaeth yw cynyddu nifer y siaradwyr Cymraeg i 1 miliwn erbyn 2050. Mae'r Cyngor yn cydnabod, er mwyn cyfrannu at y targed cenedlaethol hwn, bod yn rhaid iddo gyflawni ei ddyletswyddau statudol i sicrhau bod twf yn y Gymraeg ar draws y sir. Un o'r ffyrdd y byddwn yn cyflawni'r twf hwn yw parhau i ddatblygu a gwella ein darpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg a'r manteision a ddaw yn ei sgil. Y gobaith yw drwy wneud hynny y bydd cynnydd yn y galw am lefydd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg ar draws y Sir.

2) Ymateb i'r galw addysg cyfrwng Cymraeg presennol

Ysgol Gymraeg y Fenni yw ein hysgol gynradd cyfrwng Cymraeg bresennol sy'n gwasanaethu Gogledd y Sir (bydd Ysgol Gymraeg Trefynwy yn agor ym mis Medi 2024 fel darpariaeth egin-ysgol). Agorwyd yr ysgol yn wreiddiol ar ei safle presennol fel Ysgol Gynradd 210 lle 10, gyda darpariaeth ar gael i 30 o blant fesul grŵp blwyddyn. Mae'r galw am addysg cyfrwng Cymraeg ar draws yr ardal wedi cynyddu ers hynny ac mewn ymateb i'r galw hwn, mae'r Cyngor wedi gweithio'n agos gyda'r Ysgol a'i chorff llywodraethu i gynyddu capasiti'r ysgol o fewn cyfyngiadau ei safle presennol.

Mae'r ysgol bellach yn cynnig lle i hyd at 317 o blant a phobl ifanc, gyda nifer derbyn grwpiau blwyddyn o 45. Yn ogystal â hyn, mae gan yr ysgol 60 lle Meithrin. Yn anffodus, mae'r cynnydd mewn capasiti yn cael ei ddarparu drwy lety dros dro ac nid yw'n opsiwn cynaliadwy i'n galluogi i gyrraedd ein dyheadau

a amlinellir yn y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Yn ogystal, nid oes cyfleoedd i gynyddu capasiti'r ysgol ymhellach ar ei safle presennol.

3) Amgylcheddau addysgu a dysgu o ansawdd

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau ei fod yn cynnig amgylcheddau addysgu a dysgu rhagorol i'n plant a'n pobl ifanc, fel eu bod yn sefyll y cyfle gorau o gyflawni canlyniadau rhagorol a fydd yn eu paratoi ar gyfer eu taith drwy fywyd.

Fel y soniwyd uchod, dros y blynyddoedd diwethaf mae'r Cyngor wedi cefnogi'r cynnydd mewn capasiti yn Ysgol Gymraeg y Fenni mewn ymateb i'r galw cynyddol. Fodd bynnag, o'r 317 lle sydd ar gael, ar hyn o bryd darperir 137 o leoedd drwy ddefnyddio llety dros dro, ac nid yw'r Cyngor yn ystyried bod hyn yn addas nac yn gynaliadwy ar gyfer darparu addysgu a dysgu o ansawdd yn y tymor hwy. Yn ogystal â hyn, mae'r Pennaeth a'r corff llywodraethu yn parhau i adrodd pryderon ynghylch y pwysau anghynaliadwy ar gyfleusterau ar draws y safle o ganlyniad i niferoedd cynyddol ar y gofrestr.

6. Trefniadau Ymgynghori

6.1 Methodoleg

Ar 17^{eg} Ionawr 2024 cymeradwyodd Cabinet y Cyngor y cynigion i ddechrau ymgynghori statudol a thrwy hynny ganiatáu i'r Cyngor ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol ar gynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni i 420 o leoedd.

Yn unol â Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2018, lluniodd y Cyngor ddogfen ymgynghori, a gyhoeddwyd ar 29^{ain} Ionawr 2024, a oedd hefyd yn cynrychioli dechrau'r cyfnod ymgynghori statudol. Parhaodd y cyfnod ymgynghori ffurfiol am 8 wythnos (gan gynnwys 20 diwrnod ysgol), gan ddod i ben ar 11^{eg} Mawrth 2024.

Dosbarthwyd y ddogfen ymgynghori / anfonwyd dolenni at yr holl ymgynghoreion statudol fel y'u rhestrir ar dudalen 4 y ddogfen hon. Cyhoeddwyd y ddogfen ymgynghori hefyd ar wefan y Cyngor - [Ad-drefnu Ysgolion - Sir Fynwy](#).

Cododd y Cyngor ymwybyddiaeth o'r ymgynghoriad trwy gyfrwng negeseuon post uniongyrchol i'r holl ymgynghoreion statudol, gan gynnwys rhieni, staff a chyirff llywodraethu ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio arnynt. Sefydlwyd ymgyrch farchnata hefyd, gan ddefnyddio rhwydweithiau cyfryngau cymdeithasol y Cyngor drwy gydol y cyfnod ymgynghori i hysbysebu'r cynigion a sut y gallai ymgynghoreion gyfrannu at y broses hon.

Rhoddwyd gwybod i ymgynghoreion am y cyfleoedd canlynol i ymateb yn ffurfiol i'r cynigion ymgynghori:

- Cwblhau'r holiadur ymgynghori ar-lein sydd ar gael drwy [Ad-drefnu Ysgolion - Sir Fynwy](#)
- E-bostio strategicreview@monmouthshire.gov.uk.

6.2 Cyfarfodydd Ymgynghori

Roedd y Cyngor yn awyddus i ymgysylltu drwy gydol y cyfnod ymgynghori gyda'r holl bartion â diddordeb.

Ysgol Gymraeg y Fenni yw'r ysgol y mae'r cynnig yn effeithio'n uniongyrchol arni, felly cynhaliwyd sesiynau ymgynghori gyda staff, llywodraethwyr a rhieni'r ysgol. Cynhaliwyd sesiwn ymgynghori pellach gyda chynulleidfa ehangach, gan ganiatáu ymgysylltu â phob parti arall sydd â diddordeb yn y cynigion hyn.

Cynhaliwyd y sesiynau ymgynghori hyn ar y safle newydd arfaethedig (hen Ysgol Gynradd Deri View) ar y dyddiadau / amseroedd canlynol:

Ymgynghorai	Dyddiad	Amser
Staff	26 ^{ain} Chwefror 2024	4:00pm - 4:50pm
Llywodraethwyr	26 ^{ain} Chwefror 2024	5:00pm - 5:50pm
Rhieni Ysgol Gymraeg y Fenni a phartion eraill â diddordeb	26 ^{ain} Chwefror 2024	6:00pm - 7:00pm

Roedd y swyddogion canlynol o Gyfarwyddiaeth Plant a Phobl Ifanc y Cyngor yn bresennol yn y sesiynau ymgynghori, gan roi cyfle i randdeiliaid ddysgu mwy am y cynigion a gofyn unrhyw gwestiynau neu godi unrhyw bryderon.

- Prif Swyddog Addysg
- Rheolwr Cyllid a Gwasanaethau Cymorth
- Rheolwr y Rhaglen Cymunedau Dysgu Cynaliadwy
- Rheolwr Mynediad i Ddysgu
- Rheolwr y Blynyddoedd Cynnar
- Swyddog Derbyniadau Ysgol a Chymorth Cynllunio

Roedd swyddogion a oedd yn bresennol yn y cyfarfodydd ymgynghori yn rhoi sicrwydd y byddai unrhyw sylwadau neu bryderon a godwyd yn cael eu nodi a'u bwydo i'r broses ymgynghori. Fodd bynnag, anogwyd ymgynghoreion i barhau i gyflwyno eu hymatebion ffurfiol i'r ymgynghoriad hwn drwy unrhyw un o'r dulliau oedd ar gael.

Sesiwn ymgynghori gyda staff

Cynhaliwyd y sesiwn ymgynghori gyntaf gyda staff Ysgol Gymraeg y Fenni. Roedd 9 aelod o staff yn bresennol yn y sesiwn ymgynghori.

Roedd y rhanddeiliaid a oedd yn bresennol yn awyddus i ddysgu mwy am y cynigion ac yn gyffredinol roeddent yn frwdfrydig iawn tuag at y cam arfaethedig. Rhestrir crynodeb o'r prif bwyntiau a godwyd yn ystod y sesiwn ac ymateb y Cyngor isod:

Cwestiynau / sylwadau	Ymateb y Cyngor
Pa mor hir y bydd y broses yn ei gymryd?	Mae'r ddogfen ymgynghori yn amlinellu'r amserlenni sy'n ymwneud â'r broses statudol hon. Pe bai'r broses yn mynd yn ei blaen y tu hwnt i gamau ymgynghori, bydd y Cabinet yn gwneud y penderfyniad terfynol yn eu cyfarfod ym mis Medi 2024.
A fydd disgwyl i ni symud yn ystod gwyliau'r ysgol?	Na, mae'n debyg y bydd gennych 2 ddiwrnod cyn gwyliau'r haf i bacio ac yna 2 ddiwrnod ar ôl i ddadbacio. Bydd y Cyngor yn rheoli symud eitemau i'r safle newydd
A fydd cyfarfodydd ar wahân ar gyfer Cylch Meithrin gan fod angen iddynt gael cyfle i drafod y cynnig?	Mae'r ymgynghoriad hwn mewn perthynas â'r cynnydd mewn capasiti ac adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni. Mae'r Cylch Meithrin yn ddarparwr annibynnol sy'n cynnig gofal plant ar y safle ar hyn o bryd. Ni fydd unrhyw gyfarfodydd ymgynghori ar wahân gyda'r Cylch Meithrin sy'n ymwneud yn benodol â'r cynigion hyn, ond mae Sue Hall, Rheolwr

	y Blynyddoedd Cynnar, yn hapus i ddod i gwrdd â nhw ar unrhyw adeg. Rydym yn ymwybodol iawn y bydd angen sicrhau bod darpariaeth ar gael ar gyfer y Cylch Meithrin ar y safle newydd arfaethedig.
A fydd arian ar gyfer symud?	Mae tua £1 miliwn o gyllid wedi'i ddyrannu ar gyfer y prosiect hwn i gefnogi'r symud a chwblhau unrhyw waith adnewyddu angenrheidiol. Bydd tua £200,000 yn talu am y gwaith cynnal a chadw ôl-gronnus, ac yna mae'r gweddill ar gyfer arwyddion, ail-addurno ac unrhyw newidiadau y gallai'r ysgol eu gwneud i sicrhau bod yr adeilad hwn yn teimlo fel ysgol newydd.
Rydym yn pryderu y bydd cost rhedeg ysgol fwy yn cael effaith negyddol ar ein cyllideb sydd eisoes yn dynn.	Mae'r cyllid y mae'r ysgol yn ei dderbyn yn cael ei ystyried o dan ddau gategori. Yn gyntaf, niferoedd y disgyblion ac yn ail, maint sgwâr yr adeilad. Bydd yr ysgol yn parhau i gael ei hariannu yn yr un modd ag y mae bellach o ran niferoedd disgyblion, fodd bynnag, i gydnabod y cynnydd o ran maint sgwâr yr adeilad, bydd yr ysgol yn derbyn dyrchafiad i dalu costau rhedeg yr adeilad mwy.
A fydd unrhyw ddodrefn neu offer ar ôl i ni?	Bydd rhai dodrefn ac offer yn cael eu trosglwyddo i Ysgol 3-19 Brenin Harri'r VIII newydd gan eu bod wedi cael eu prynu ganddynt. Fodd bynnag, bydd rhywfaint ar ôl a bydd gennych ddewis cyntaf o ychwanegu at eich dodrefn a'ch offer presennol.
A gawn ni'r un gwthio ar hysbysebu a hyrwyddo â'r ysgol newydd yn Nhrefynwy?	Mae'r Ysgol a'r Corff Llywodraethol yn gyfrifol am hyrwyddo ei hysgol. Fodd bynnag, mae grŵp hyrwyddo cyfrwng Cymraeg sy'n canolbwyntio'n fawr ar hyrwyddo addysg cyfrwng Cymraeg ar draws y sir felly byddai'n gallu cynnig cefnogaeth i'n tair ysgol cyfrwng Cymraeg. Bydd y broses statudol hon yn rhoi cyfleoedd rhagorol i ni farchnata'r ysgol drwy ei sianelau cyfryngau cymdeithasol.

Sesiwn Ymgynghori gyda Llywodraethwyr

Cynhaliwyd yr ail sesiwn ymgynghori gyda Llywodraethwyr Ysgol Gymraeg y Fenni. Roedd 5 llywodraethwr yn bresennol yn y sesiwn.

Roedd y rhanddeiliaid a oedd yn bresennol yn awyddus i ddysgu mwy am y cynigion a'r amserlenni tebygol ar gyfer symud.

Rhestrir crynodeb o'r prif bwyntiau a godwyd yn ystod y sesiwn ac ymateb y Cyngor isod:

Cwestiynau / sylwadau	Ymateb y Cyngor
Rydym yn ymwybodol bod y prosiect Brenin Harri 3-19 wedi'i ohirio, felly'n realistig pryd ydyn ni'n debygol o fod yn symud?	Yr amserlen realistig, sy'n ystyried yr oedi yn yr ysgol 3-19, yw Medi 2025. Bydd yr adeilad yn wag erbyn Pasg 2025 ond mae'n gwneud synnwyr i gwblhau'r holl waith angenrheidiol cyn i'r ysgol symud i mewn.
Fy mhrofiad blaenorol o symud ysgol yw ei bod yn straen mawr i'r holl staff, yn enwedig yr UDA a gall amserlenni newid yn aml. A yw'r amserlen hon yn realistig?	Mae'r Cyngor yn credu bod amserlenni mis Medi 2025 yn realistig. Dylai'r amserlenni a ganiateir ar gyfer adnewyddu rhwng Pasg 2025 a Medi 2025 fod yn fwy na digon
Pryd fydd yr amserlen hon yn cael ei chadarnhau?	Bydd gennym fwy o wybodaeth wedi'i chadarnhau am gynnydd ysgolion 3-19 cyn gwyliau'r Pasg eleni.
A yw rhieni'n gwybod am yr oedi presennol?	Mae'r oedi i'r prosiect 3-19 wedi cael ei gyhoeddi, ond maent yn hapus i anfon llythyr os yw hyn yn helpu.
Mae cyllid yn bryder enfawr i ni gan ein bod yn wynebu diffyg enfawr, felly mae angen sicrwydd arnom y byddwn yn cael ein cefnogi, ein hariannu ar gyfer y symud, ac yna ein hyrwyddo.	Mae'r cyllid y mae'r ysgol yn ei dderbyn yn cael ei ystyried o dan ddau gategori. Yn gyntaf, niferoedd y disgyblion ac yn ail, maint sgwâr yr adeilad. Bydd yr ysgol yn parhau i gael ei hariannu yn yr un modd ag y mae bellach o ran niferoedd disgyblion, fodd bynnag, i gydnabod y cynnydd o ran maint sgwâr yr adeilad, bydd yr ysgol yn derbyn dyrchafiad i dalu costau rhedeg yr adeilad mwy. Cyn belled ag y mae'r diffyg yn mynd, byddwn yn amlwg yn realistig yn ein dull o adfer hyn ond ni allwn ganiatáu iddo barhau i dyfu.
A all rhywun ddod i gyfarfod nesaf y Corff Llywodraethu i siarad â'r holl lywodraethwyr?	Wrth gwrs, bydd swyddogion perthnasol yn fwy na pharod i fynychu unrhyw gyfarfod corff llywodraethu yn y dyfodol.
Pan fyddwn yn symud safleoedd, gallai demograffig yr ysgol newid yn aruthrol ac mae'n debyg y bydd gennym fwy o blant	Mae ysgolion wedi mabwysiadu'r fformiwla ariannu ar gyfer sut mae plant sydd ag anghenion dysgu ychwanegol yn

gydag anghenion mwy cymhleth, mae angen i ni wybod y byddwn yn cael ein hariannu a'n cefnogi gyda'r newid hwn?	cael eu cefnogi. Yn amlwg os bydd cynnydd yn nifer y plant sydd ag anghenion cymhleth na ellir eu cefnogi drwy'r gyllideb ddirprwyedig, bydd yr ysgol yn gallu dilyn y sianeli priodol i gael cymorth ariannol
Pa amser fydd yn cael ei roi ar gyfer symud ac a fydd unrhyw offer yn cael ei adael i ni, mae angen offer TG da arnom?	Bydd staff yn cael 2 ddiwrnod cyn gwyliau'r haf i bacio ac yna 2 ddiwrnod ar ôl dadbacio. Bydd y Cyngor yn cymryd cyfrifoldeb am adleoli eitemau i'r safle newydd. Bydd rhai dodrefn ac offer yn cael eu trosglwyddo i Ysgol 3-19 Brenin Harri'r VIII newydd gan eu bod wedi cael eu prynu ganddynt. Fodd bynnag, bydd rhywfaint ar ôl a bydd gennych ddewis cyntaf o ychwanegu at eich dodrefn a'ch offer presennol. Bydd arian ar gyfer TG yn y costau symud.
A fyddwn yn gallu cael cyfarfod yn agosach at y dyddiad symud i redeg drwy gyllid eto?	Ie, bydd swyddogion perthnasol yn fwy na pharod i gyfarfod llywodraethwyr i drafod eu cyllideb
Bydd angen eglurhad arnom ar ariannu a staffio'r newid i'r anghenion gofalu a glanhau ar gyfer y safle llawer mwy hwn.	Ie, bydd y Cyngor yn hapus i drafod y trefniadau hyn gyda'r corff llywodraethu.

Sesiwn ymgynghori gyda Rhieni Ysgol Gymraeg y Fenni a phartïon eraill â diddordeb

Cynhaliwyd y drydedd sesiwn ymgynghori gyda rhieni plant yn Ysgol Gymraeg y Fenni a phartïon eraill â diddordeb. Roedd 20 o ymgynghoreion yn bresennol yn ystod y sesiwn.

Ar y cyfan, roedd y rhanddeiliaid a oedd yn bresennol yn gadarnhaol ynghylch y symudiad arfaethedig a'r cynnydd mewn capasiti, er eu bod yn teimlo y bydd angen cymorth sylweddol ar yr ysgol i reoli'r trawsnewid.

Rhestrir crynodeb o'r prif bwyntiau a godwyd yn ystod y sesiwn ac ymateb y Cyngor isod:

Cwestiynau / sylwadau	Ymateb y Cyngor
Ydych chi'n rhagweld unrhyw rwystrau ar gyfer y symud hwn?	Mae'n ofynnol i'r Cyngor o dan God Trefniadaeth Ysgolion Cymru (2018)

	gwblhau prosesau ymgynghori statudol ynghylch cynigion fel y rhain. Ni allwn ragweld canlyniad yr ymgynghoriad ar hyn o bryd a'r penderfyniad y bydd Cabinet y Cyngor yn ei wneud, fodd bynnag, os yw'r ymgynghoriad yn dangos cefnogaeth tuag at gynigion, ni welwn unrhyw reswm pam na fyddant yn symud i'r cam gweithredu.
Faint o blant sy'n mynd i Ysgol y Fenni ar hyn o bryd?	Mae tua 240 yn y blynyddoedd Derbyn i Flwyddyn 6 a 37 yn y Feithrin.
Ydy'r Cylch Meithrin yn symud hefyd?	Ydy, er nad yw'r union leoliad o fewn yr ysgol wedi'i gwblhau.
A fydd cyfarfod i'r Cylch drafod y symud?	Mae'r ymgynghoriad hwn mewn perthynas â'r cynnydd mewn capasiti ac adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni. Mae'r Cylch Meithrin yn ddarparwr annibynnol sy'n cynnig gofal plant ar y safle ar hyn o bryd. Ni fydd unrhyw gyfarfodydd ymgynghori ar wahân gyda'r Cylch Meithrin sy'n ymwneud yn benodol â'r cynigion hyn, ond mae Sue Hall, Rheolwr y Blynyddoedd Cynnar, yn hapus i ddod i gwrdd â nhw ar unrhyw adeg. Rydym yn ymwybodol iawn y bydd angen sicrhau bod darpariaeth ar gael ar gyfer y Cylch Meithrin ar y safle newydd arfaethedig.
Roedd y Cylch yn gobeithio cael plant o 6 mis oed ar y safle, felly a fydd ein holl anghenion yn cael eu hystyried?	Gallwn gwrdd â'r Cylch Meithrin i drafod eu dymuniadau, ond efallai na fydd yn bosibl darparu ar gyfer y plant ifanc iawn. Bydd angen i ni gynnwys yr Ysgol i benderfynu ar y lleoliad mwyaf addas ar gyfer y Cylch Meithrin ar y safle newydd arfaethedig.
A oes unrhyw arian wedi ei neilltuo ar gyfer symud ac adnewyddu ar gyfer y Cylch?	Ni fydd unrhyw gyllid yn cael ei ddyrannu i'r Cylch Meithrin gan ei fod yn sefydliad preifat.
A fydd canolfan Acorn yn wag neu a fydd tu allan i bobl yn cael mynediad i'r safle?	Bydd canolfan Acorn yn parhau i weithredu, fodd bynnag, bydd yn parhau i fod ar wahân i'r ysgol yn llwyr. Gellir cloi'r ardal a bydd hyn yn cael ei wella ymhellach pan fydd gwaith yn cael ei wneud.
Rydym wedi dewis anfon ein plant i addysg Gymraeg ac nid ydym am iddynt gael eu hamgylchynu gan Saesneg o'r Ganolfan Acorn.	Bydd canolfan Acorn yn gwbl ar wahân ac ar gau i blant yr ysgol

A fydd cynnydd yng nghyllideb yr ysgol ar gyfer y cynnydd mewn rheolaeth o'r ysgol a fydd ei angen wrth symud o ysgol mynediad 1 dosbarth i ysgol mynediad 2 dosbarth? Mae rheoli'r symudiad yn gong i fod yn straen mawr i'r UDA, sy'n eithaf pryderus y bydd hyn yn cymryd eu hamser yn llwyr.	Bydd y cynnydd yn nifer y disgyblion yn raddol a bydd y cyllid fesul pen disgybl yn cyd-fynd â'r cynnydd, ond ni fydd y rheolwyr presennol yn newid. Mae'r Cyngor wedi bod, a bydd yn parhau i ymgysylltu â'r Pennaeth ac nid oes ganddynt unrhyw bryderon ar hyn o bryd na ellir rheoli'r newid hwn o fewn y strwythur rheoli presennol. Bydd y Cyngor wrth gwrs yn parhau i gynnig cymorth drwy gydol y broses rheoli newid.
Pa gyllid ychwanegol fydd ar gael?	Mae'r cyllid y mae'r ysgol yn ei dderbyn yn cael ei ystyried o dan ddau gategori. Yn gyntaf, niferoedd y disgyblion ac yn ail, maint sgwâr yr adeilad. Bydd yr ysgol yn parhau i gael ei hariannu yn yr un modd ag y mae bellach o ran niferoedd disgyblion, fodd bynnag, i gydnabod y cynnydd o ran maint sgwâr yr adeilad, bydd yr ysgol yn derbyn dyrchafiad i dalu costau rhedeg yr adeilad mwy.
Yn y gorffennol rydym wedi cael dosbarthiadau mawr iawn ac rwy'n poeni y bydd hyn yn digwydd yn amlach os byddwn yn symud i safle mwy o faint a bod gennym gymeriant mwy o faint.	Mae pob ysgol yn cael ei hariannu drwy'r un fformiwla ariannu. Mae ysgolion yn derbyn cyllid yn seiliedig ar nifer y plant ar y gofrestr, ac mae'r fformiwla yn ystyried ac yn cefnogi'r rheoliadau o ran y cymarebau athrawon disgyblion 1:30. Cyfrifoldeb y pennaeth a'r corff llywodraethu yw penderfynu sut mae'r cyllid hwn yn cael ei ddefnyddio a sut y bydd y dosbarthiadau ar draws yr ysgol yn cael eu trefnu. Fodd bynnag, rhaid iddynt gydymffurfio â rheoliadau oni bai bod eithriadau a ganiateir yn berthnasol.
A fydd yr ysgol newydd yn Nhrefynwy yn effeithio ar ein niferoedd.	Mae Ysgol Gymraeg Trefynwy yn agor ym mis Medi 2024 fel egin-ysgol, sy'n golygu nad yw ar gael i bob grŵp oedran cynradd. Fodd bynnag, wrth i'r ysgol dyfu dros y blynyddoedd nesaf ac agor hyd at bob grŵp oedran, bydd disgwyl i blant o fewn ardal Trefynwy fynychu Trefynwy ac nid Ysgol Gymraeg y Fenni.
Mae angen i ni hyrwyddo'r symudiad hwn a dod yn ysgol flaenllaw	Mae'r Ysgol a'r Corff Llywodraethol yn gyfrifol am hyrwyddo ei hysgol. Fodd bynnag, mae grŵp hyrwyddo cyfrwng

	Cymraeg sy'n canolbwyntio'n fawr ar hyrwyddo addysg cyfrwng Cymraeg ar draws y sir felly byddai'n gallu cynnig cefnogaeth i'n tair ysgol cyfrwng Cymraeg. Bydd y broses statudol hon yn rhoi cyfleoedd rhagorol i ni farchnata'r ysgol drwy ei sianelau cyfryngau cymdeithasol.
Beth fydd yn digwydd i'r hen safle?	Nid yw penderfyniad ar ddyfodol safle'r ysgol bresennol wedi'i benderfynu eto
Roeddech chi'n sôn bod angen amnewid y boeleri; ydych chi'n ystyried defnyddio ynni cynaliadwy?	Byddwn, byddwn yn cynnal yr holl arolygon arferol ac ati i sicrhau ein bod yn symud ymlaen mewn ffordd sy'n gyfeillgar i'r amgylchedd.
Ydych chi'n cael cyfarfodydd rheolaidd gyda'r Pennaeth i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i bawb?	Ydyn, mae cyfarfodydd hanner tymor
Rwy'n poeni y bydd staff yn cael eu gorlethu, a ddylai fod arian ar gael i dalu am hyn?	Mae'r staff wedi edrych o gwmpas yr ysgol heddiw ac maent yn gyffrous iawn am y symudiad arfaethedig a'r gwelliant i'w hamgylchedd gwaith. Nid oes capasiti i flaenlwytho'r ysgol yn ariannol, ac nid oes angen hyn ar gyfer pob cynnig ad-drefnu ysgol arall a gwblheir ar draws y sir. Byddwn yn parhau i weithio'n agos gyda'r Pennaeth, corff llywodraethu a staff yr ysgol i sicrhau bod y cam arfaethedig yn llwyddiannus
Pam mae'r ymgynghoriad yn cael ei gynnal mor hwyr yn y dydd?	Cafwyd sgysiau cychwynnol yn 2017 ond ni allai ymgynghoriad ffurfiol ar symud i'r safle hwn ddechrau tan i'r ymgynghoriad ar Ysgol 3-19 Brenin Harri'r VIII gael ei gwblhau.
Hoffwn ddweud bod fy mab a merch yn gyffrous iawn am y posibilrwydd o symud i'r safle hwn gan ei fod yn llawer gwell na'u hadeilad presennol, mae hwn yn gam cadarnhaol iawn.	Diolch am eich sylw. Rydym yn gobeithio'n fawr y gallwn fwrw ymlaen â'r cynigion hyn a darparu cyfleoedd ardderchog i'r gymuned cyfrwng Cymraeg.

6. Ymatebion ffurfiol i'r cynigion

Roedd y broses ymgynghori ffurfiol ar agor am gyfnod o 6 wythnos (gan gynnwys 20 diwrnod ysgol) rhwng y cyfnod o'r 29^{ain} Ionawr a'r 11^{eg} Mawrth 2024. Rhoddwyd gwybod i'r holl ymgynghoreion perthnasol am y cyfnod hwn a'u hatgoffa o'r cyfle i ddweud eu dweud, naill ai trwy gwblhau'r arolwg ar-lein neu drwy e-bostio'r cyfeiriad e-bost pwrpasol.

6.1 Crynodeb o ganlyniadau'r ymgynghoriad

Derbyniodd y Cyngor gyfanswm o 18 o ymatebion ffurfiol i'r cynigion a amlinellwyd yn yr adroddiad hwn. Gellir dod o hyd i broffil o'r ymatebwyr yn y tabl isod:

Categori'r Ymatebwyr	Nifer yr ymatebion
Rhiant / Gofalwr (Y Fenni)	9
Llywodraethwr (Y Fenni)	1
Staff (Y Fenni)	1
Llywodraethwr (ysgolion cyfagos)	1
Rhiant/gofalwr (ysgolion cyfagos)	3
Cymunedol	1
Cynghorydd Tref / Sirol	1
Sefydliadau Eraill	1
Cyfanswm yr ymatebion	18

D.S. Mae'r tabl uchod yn adlewyrchu nifer yr ymatebion ffurfiol a dderbyniwyd i'r ymgynghoriad hwn, drwy naill ai gwblhau'r arolwg ymgynghori neu drwy e-bostio strategicreview@monmouthshire.gov.uk.

Fodd bynnag, mae unrhyw adborth anffurfiol a dderbyniwyd o'r sesiynau ymgysylltu â'r ymgynghoriad yn cael ei adlewyrchu yn adran 6.2 yr adroddiad hwn.

Nid yw adborth i'r ymgynghoriad hwn gan ESTYN a'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg wedi'i gynnwys yn y niferoedd uchod ac fe'u cyhoeddir ar wahân yn yr adroddiad hwn.

Yn ystod y cyfnod ymgynghori, gofynnodd y Cyngor i ymgynghoreion drwy'r arolwg ar-lein a gyhoeddwyd "Ydych chi'n cytuno â'r cynnig" cynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni i 420 o lefydd drwy adleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View? Mae'r atebion i'r cwestiwn hwn i'w gweld yn y tabl isod:

Ymateb yr ymgynghorai	Nifer yr ymatebion
Cytuno â'r cynigion	10
Anghytuno â'r cynigion	2
Cytuno â rhai agweddau ar y cynigion ond nid eraill	6
Cyfanswm yr ymatebion	18

Roedd 10 o'r 18 ymatebydd (56%) yn cefnogi'r cynnig gyda 6 (33%) pellach yn cefnogi agweddau ar y cynnig. Dim ond 2 ymatebydd (11%) oedd yn anghytuno â'r cynigion.

Rhoddir crynodeb o'r sylwadau a'r cwestiynau a dderbyniwyd gan ymatebwyr a gefnogodd y cynnig yn llawn ynghyd ag ymateb y Cyngor isod:

Ymatebwyr	Crynodeb o sylw'r ymgynghorai
1	Mae angen dirfawr ar Ysgol Gymraeg y Fenni am gyfleusterau o safon gwell. Roedd y cynnig presennol yn ffactor pwysig yn ein penderfyniad i ddewis addysg cyfrwng Saesneg ar gyfer ein plentyn. Adeilad newydd fyddai'r opsiwn a ffeirir ond mae safle Deri View yn ardderchog a bydd yn caniatáu ehangu'r Gymraeg.
2	Mae'r ysgol wedi tyfu'n rhy fawr i allu adeilad presennol yr ysgol ac mae'r plant yn cael eu haddysgu mewn cabanau ar faes chwarae'r ysgol
3	Mae angen mwy o le ac adnoddau ar gyfer staff a disgyblion
4	Mae safle presennol yr ysgol yn rhy gyfyng ac mae angen safle mwy eang i ddarparu ar gyfer yr ysgol hon sy'n ehangu'n gyflym
5	Bydd hen safle Deri View yn cael ei adael yn wag felly mae'n gwneud synnwyr i'r ysgol symud y pellter byr er budd y gymuned, gyda defnydd mwy a chyfleusterau gwell
6	Mae'r ysgol wedi tyfu'n fwy na'i safle presennol ac mae angen cyfleusterau gwell yn ddifawr er mwyn gallu darparu'r cyfleoedd gorau i ddisgyblion presennol ac yn y dyfodol
7	Mae symud i hen safle Deri View yn hanfodol i gefnogi'r galw cynyddol am addysg cyfrwng Cymraeg yn yr ardaloedd
8	Mae'r Corff Llywodraethu yn cefnogi'r symud hwn yn llawn
9	Mae'r staff yn cefnogi'r symud hwn yn llawn
10	Mae'n ymddangos yn ffordd briodol o gynyddu capasiti a gwella cyfleusterau

Ymateb yr Awdurdod Lleol

Mae'r Cyngor yn falch o dderbyn y sylwadau hyn o gefnogaeth tuag at y cynigion i gynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni drwy ei adleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View.

Ar hyn o bryd mae gan yr ysgol le i 317 o blant o'r flwyddyn Derbyn i flwyddyn 6, ac mae 60 o leoedd rhan amser ychwanegol ar gael i blant yn y Meithrin. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod cyfran fawr o'r llety hwn yn cael ei ddarparu drwy lety dros dro.

Rydym yn obeithiol y bydd y cynigion i adleoli'r ysgol i hen safle Deri View nid yn unig yn rhoi cyfle ar gyfer twf cyfrwng Cymraeg, ond byddant yn darparu cyfleusterau addysgu a dysgu sylweddol well ar gyfer staff a disgyblion yr Ysgol ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.

Rydym hefyd yn obeithiol y gall y cynigion hyn ond effeithio'n gadarnhaol ar y dyfodol o ran niferoedd y disgyblion yn yr ysgol a byddwn yn gweld cynnydd graddol yn nifer y plant sy'n dewis derbyn eu haddysg drwy gyfrwng y Gymraeg.

Roedd 6 allan o'r 18 ymatebydd (33%) yn cefnogi agweddau ar y cynnig

Rhoddir crynodeb o'r sylwadau a'r cwestiynau a dderbyniwyd gan ymatebwyr a gefnogodd agweddau ar y cynnig ynghyd ag ymateb y Cyngor isod:

Ymatebwyr	Crynodeb o sylw'r ymgynghorai
1	Cytuno gyda chynigion i gynyddu capasiti'r ysgol i ganiatáu twf y Gymraeg. Hefyd, cytuno â gwella'r cyfleusterau sydd ar gael i staff a disgyblion. Hoffwn gael rhagor o wybodaeth am beth fydd sgôr hen adeilad Deri View unwaith y bydd y gwaith wedi'i gwblhau.

Ymateb y Cyngor

Mae'r tabl isod yn nodi'r meini prawf asesu a ddefnyddir ar gyfer asesu amodau adeiladau ein hysgolion:

SGÔR CYFLWR	DIFFINIAD
A	Cyflwr fel newydd
B	Cadarn, yn ddiogel yn weithredol, ac yn arddangos dim ond mân ddirywiad
C	Yn weithredol ond angen gwaith atgyweirio neu amnewid mawr yn y tymor byr i ganolig (3 blynedd yn gyffredinol)
D	Anweithredol neu â risg sylweddol o fethiant difrifol

Sgôr gradd cyflwr y safle newydd arfaethedig yw C, fodd bynnag, mae cyllid o tua £1 miliwn wedi'i neilltuo i fynd i'r afael â'r ôl-groniad o waith cynnal a chadw ar y safle, yn ogystal â gwneud rhywfaint o waith adnewyddu yn unol â gofynion yr ysgol. Bydd y sgôr yn cael ei asesu unwaith y bydd y gwaith terfynol wedi'i gwblhau.

2

Cytuno bod angen safle mwy i gefnogi'r ysgol, ond yn teimlo fod angen gwneud mwy i allu cynnig yr addysg Gymraeg orau i'r plant yn Sir Fynwy

Ymateb y Cyngor

Ymgynghori ar adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni i hen safle Ysgol Gynradd Deri View, gan ganiatáu cynnydd mewn capasiti i 420 o leoedd Gobeithiwn, pe bai cynigion yn cael eu cefnogi ac yn symud i'w gweithredu, y bydd cymuned Y Fenni yn elwa o nifer cynyddol o leoedd cyfrwng Cymraeg yn ogystal â chyfleusterau addysgu a dysgu sylweddol well ar gyfer y gymuned cyfrwng Cymraeg.

Ochr yn ochr â'r cynigion hyn, mae'r Cyngor wedi llwyddo i sefydlu Ysgol Gymraeg Trefynwy, egin-ysgol a fydd yn agor ym mis Medi 2024, gan wasanaethu cymuned cyfrwng Cymraeg Trefynwy. Mae buddsoddiad sylweddol hefyd wedi'i wneud i Ysgol Gymraeg y Ffin (Cil-y-coed) i ehangu eu capasiti a gwella'r amgylchedd dysgu i ddysgwyr cyfrwng Cymraeg yn Ne'r Sir.

Mae'r ymgynghoriad hwn yn dangos bod y cyngor wedi ymrwymo i barhau â'i daith o wella ei ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr cyfrwng Cymraeg, a bod ganddo Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) mabwysiedig sy'n nodi ein taith ymrwymedig i addysg cyfrwng Cymraeg yn y Sir.

3

Cefnogi'r ysgol i symud i safle newydd gyda chyfleusterau gwell, ond â phryderon ynghylch sut y bydd y pontio'n cael ei reoli i ddod yn ysgol mynediad dwy ffrwd. Mae maint dosbarthiadau yn yr ysgol yn aml wedi bod yn uwch na 30, sydd wedi cael effaith negyddol ar addysg ein plant, ond nid ydym wedi cael unrhyw ddewis os ydym wedi dymuno addysg cyfrwng Cymraeg. Hoffem gael sicrwydd y bydd staff ac adnoddau ar gyfer dwy ffrwd fesul blwyddyn

4

Ar hyn o bryd mae plant yn cael eu haddysgu mewn ysgol sy'n llawer rhy fach ar gyfer y capasiti sydd ei angen. Yn falch bod yr ysgol yn cael ei hadleoli i safle mwy, gyda mwy o gapasiti a chyfleusterau gwell, fodd bynnag, bydd oedi i brosiect Ysgol 3-19 Brenin Harri'r VIII yn golygu y bydd plant yn cael eu haddysgu yn yr amodau hyn gyda dosbarthiadau wedi'u gordanysgrifio am gyfnod hwy.

Ymateb y Cyngor (3 a 4 uchod)

Ar hyn o bryd mae gan Ysgol Gymraeg y Fenni le i 317 o blant mewn blynyddoedd Derbyn i flwyddyn 6. Mae yna hefyd gapasiti ar gyfer 60 o leoedd rhan amser o fewn y Meithrin. Fel yn natganiad cyfrifiad blynyddol mis Ionawr, roedd 236 ar y gofrestr mewn blynyddoedd Derbyn i flwyddyn 6 a 34 ar y gofrestr o fewn y Meithrin.

Mae pob ysgol yn cael ei hariannu drwy'r un fformiwla ariannu. Mae ysgolion yn derbyn cyllid yn seiliedig ar nifer y plant ar y gofrestr, ac mae'r fformiwla wedi'i chynllunio i gefnogi'r rheoliadau maint dosbarthiadau Babanod ynghylch cymarebau athrawon disgybl o 1:30. Mae'r cyllid yn cael ei ychwanegu at bob cam allweddol i sicrhau bod athro ar gyfer pob 30 disgybl ond gall hyn olygu bod yn rhaid i ysgolion gymysgu dosbarthiadau i gyflawni hyn.

Cyfrifoldeb y pennaeth a'r corff llywodraethu yw penderfynu sut mae'r cyllid hwn yn cael ei ddefnyddio a sut y bydd y dosbarthiadau ar draws yr ysgol yn cael eu trefnu. Fodd bynnag, rhaid iddynt sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau oni bai bod eithriadau a ganiateir yn berthnasol. Mae eithriad i gefnogi ymgeiswyr sydd angen addysg cyfrwng Cymraeg lle mai'r ysgol ddewisol yw'r unig ysgol cyfrwng Cymraeg o fewn pellter rhesymol i'r cartref. Rhaid i bob Ysgol osod strwythur dosbarth sy'n cydymffurfio â'r rheoliadau maint dosbarthiadau Babanod, gyda'r eithriad a ganiateir ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg yn unig yn cael ei gymhwyso pe bai ceisiadau pellach yn dod i law ar ôl i strwythur trefniadaeth dosbarthiadau ysgolion gael ei osod.

5	Bydd cynigion yn helpu i fynd i'r afael â'r pryderon y caniateir i ysgolion Cymraeg gael dosbarthiadau nad ydynt yn dderbyniol ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg. Nid yw'r cynigion yn dangos unrhyw gynlluniau ar gyfer twf darpariaeth uwchradd yn y dyfodol lle mae disgyblion yn dewis cyfrwng Saesneg oherwydd y cymudo hir i Ysgol Gyfun Gwynllyw. Mae'n siŵr y bydd y cynigion hyn yn gyrru'r angen am ddarpariaeth uwchradd cyfrwng Cymraeg yn fwy lleol i Sir Fynwy.

Ymateb y Cyngor

Gweler uchod am yr ymateb i bryderon ynghylch maint dosbarthiadau.

O ran darpariaeth ysgolion uwchradd, mae'r Cyngor yn ymwybodol iawn nad yw ei ddyletswydd i ddarparu addysg Gymraeg addas yn dod i ben gyda phlant oed cynradd. Ar hyn o bryd mae plant oed ysgol uwchradd Sir Fynwy yn derbyn eu haddysg cyfrwng Cymraeg naill ai yn Ysgol Gyfun Gwent Is Coed (yn y De) neu Ysgol Gyfun Gwynllyw (yn y Gogledd).

Yn anffodus nid yw lefelau dysgwyr cyfrwng Cymraeg yn y sir wedi ein harwain eto at sefyllfa o allu cyfiawnhau cael darpariaeth cyfrwng Cymraeg uwchradd gynaliadwy yn y sir, ac felly mae ein trefniadau yn cael eu darparu ar hyn o bryd drwy'r bartneriaeth hon gyda Chyngor Dinas Casnewydd a Chyngor Sir Torfaen.

Mawr obeithiwn y bydd nifer y dysgwyr sy'n dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn cynyddu mewn ymateb i'n camau diweddar i fuddsoddi yn ein tair ysgol gynradd Ysgol Gymraeg y Fenni, Ysgol Gymraeg Trefynwy ac Ysgol Gymraeg y Ffin, a bydd angen monitro ein darpariaeth ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd yn agos mewn ymateb i'r cynnydd arfaethedig hwn yn y galw.

Mae'r Cyngor eisoes wedi dechrau ei ymgysylltiad ag awdurdodau cyfagos i drafod dyfodol darpariaeth uwchradd cyfrwng Cymraeg.

6	Cytuno gyda symud yr ysgol i'r safle newydd ond yn teimlo y dylai'r Cylch Meithrin gael mwy o ystyriaeth yn y ddarpariaeth a fydd yn cael ei gynnis ar y safle newydd

Ymateb y Cyngor

Mae'r ymgynghoriad hwn mewn perthynas â'r cynnydd mewn capasiti ac adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni. Mae'r Cylch Meithrin yn ddarparwr annibynnol sy'n cynnis gofal plant ar y safle ar hyn o bryd.

Y flaenoriaeth i'r Cyngor ar y cam hwn o'r broses yw asesu'r dichonoldeb a'r cymorth ynghylch y cynnydd arfaethedig mewn capasiti a pherthynas Ysgol Gymraeg y Fenni. Unwaith y bydd penderfyniad wedi'i wneud ynghylch a oes modd i gynigion symud ymlaen i'r cam gweithredu, gallwn ymgysylltu â'r Cylch Meithrin i drafod eu gofynion. Rydym yn ymwybodol iawn y bydd angen sicrhau bod darpariaeth ar gael ar gyfer y Cylch Meithrin ar y safle newydd arfaethedig, a bydd angen trafod lleoliad priodol gyda Phennaeth a chorff llywodraethu'r ysgol, unwaith y byddwn yn gwybod canlyniad y broses statudol hon.

Nid oedd 2 o'r 18 ymatebydd (11%) yn cefnogi'r cynnis gyda chonsensws cyffredinol nad yw buddsoddi mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn ddefnydd priodol o arian cyhoeddus yn Sir Fynwy.

Mae crynodeb o'r sylwadau/cwestiynau a dderbyniwyd gan y ddau ymatebydd nad oeddent yn cefnogi'r cynnis ynghyd ag ymateb y Cyngor yn cael ei ddarparu isod:

Ymatebwr	Crynodeb o sylw'r ymgynghorai
1	Bydd cynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni yn rhoi cyllid y Cyngor dan straen pellach. Nid yw'r Gymraeg yn flaenoriaeth i'r mwyafrif o drethdalwyr Sir Fynwy
2	Gwastraff arian

Ymateb y Cyngor

Mae'r Cyngor yn siomedig o dderbyn adborth sydd ddim yn gefnogol i'r cynigion i adleoli a chynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni.

Mae'r Cyngor, drwy ei ddogfen ymgynghori, wedi dangos y nifer cynyddol o blant o'r ardal sydd wedi dewis i'w plant gael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mewn ymateb i'r galw hwn, mae'r Cyngor wedi darparu llety dros dro ychwanegol ar safle Ysgol Gymraeg y Fenni, fodd bynnag, nid yw hyn yn bodloni dyheadau'r Cyngor o ran darparu cyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol.

Mae'r Cyngor yn ymwybodol iawn o'r pwysau ariannol sylweddol y mae'n ei wynebu ar hyn o bryd a bydd bron yn sicr o wynebu yn y blynyddoedd i ddod. Fodd bynnag, mae'r un mor ymwybodol o'r gofyniad statudol i gynyddu nifer y plant sy'n derbyn addysg drwy gyfrwng y Gymraeg yn unol â tharged Llywodraeth Cymru i gyflawni 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg ledled y wlad erbyn 2050.

Mae'r Cyngor yn teimlo y bydd y cynigion yn darparu cyfleusterau addysgu a dysgu gwell yn sylweddol i'r dysgwyr cyfrwng Cymraeg yn yr ardal, ac yn gosod y sylfeini i gynyddu nifer y dysgwyr cyfrwng Cymraeg i chwarae ein rhan i gyflawni'r targedau Cenedlaethol hyn.

6.1 Barn y Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA)

Mae'r Cyngor wedi comisiynu'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i ddarparu'r gwasanaeth Gwella Ysgolion i ysgolion yn ein sir. Mae eu hymateb yn gefnogol i'n cynigion fel y cyhoeddwyd isod:

Mae Cynnig 4 yn cynnig opsiwn cost-effeithiol ar gyfer ehangu'r ddarpariaeth ar safle sydd ddim ond 0.4 milltir o'r safle presennol. Bydd ehangu'r ddarpariaeth yn unol ag amcanion CSCA'r sir ac yn cefnogi strategaeth Cymru 2050. Bydd yn ehangu capasiti addysg Gymraeg yn ardal Y Fenni ac yn galluogi mwy o ddisgyblion i gael mynediad i addysg Gymraeg. Mae'r galw am addysg Gymraeg yn yr ardal yn parhau i dyfu ac oni bai bod y capasiti yn cael ei ehangu'n lleol ni fydd modd diwallu'r angen ar y safle presennol.

Bydd ehangu yn cael effaith gadarnhaol ar y Gymraeg yn y sir. Mae un ysgol Gymraeg yn y dalgylch ac felly bydd sicrhau cyflenwad digonol o lefydd Cymraeg yn rhoi gwell mynediad i addysg Gymraeg mewn ardal lle mai addysg cyfrwng Saesneg yw'r norm. Bydd datblygu darpariaeth drochi ar y safle yn rhoi'r un cyfle i bob teulu, beth bynnag fo'u cefndir ieithyddol, ystyried addysg cyfrwng Cymraeg.

7. Ymateb ESTYN

Yn unol â Chôd Trefniadaeth Ysgolion Cymru, mae'n ofynnol i'r Cyngor ymgynghori ag ESTYN ar unrhyw gynigion ad-drefnu ysgolion sy'n gofyn am broses ymgynghori statudol. Cyhoeddir yr ymateb a dderbyniwyd gan Estyn i'r ymgynghoriad hwn isod, ochr yn ochr ag ymateb y Cyngor:

YMATEB ESTYN

Mae'r awdurdod lleol wedi amlinellu rhesymeg glir dros ei gynnig, sef cynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni o 317 i 420 o leoedd, ynghyd â 60 o leoedd meithrin trwy ei adleoli i safle'r ysgol a arferai gael ei feddiannu gan Ysgol Gynradd Deri View.

Mae'r awdurdod lleol yn darparu disgrifiad priodol manwl o'r cynnig, gan roi amserlen ddisgwyliedig ar gyfer gweithdrefnau statudol. Mae'n cynnig y bydd Ysgol Gymraeg y Fenni yn adleoli i'w safle ysgol newydd, gyda'i chapasiti diwygiedig o 420 o leoedd (ynghyd â 60 o leoedd meithrin), yn weithredol o fis Ebrill 2025.

Mae'r cynigydd yn nodi'r manteision a'r anfanteision disgwyliedig yn glir ac yn deg, o'i gymharu â'r sefyllfa bresennol. Un o'r prif fanteision yw'r cynnydd mewn capasiti ac mae'n ymddangos y bydd safle'r ysgol newydd yn ateb prydlon i leddfu'r pwysau llety a brofir ar hyn o bryd ar safle presennol yr ysgol. Bydd cyfle i sefydlu cyfleuster trochi ar y safle, a fydd yn caniatáu cyfnod o gymorth dwys i alluogi'r bobl ifanc hynny sy'n cael eu hystyried yn "hwyrdyfodiaid" i'r iaith i gael mynediad at ddarpariaeth cyfrwng Gymraeg, ochr yn ochr â'u cyfoedion.

Mae'n ymddangos bod y safle eisoes yn darparu cyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol a bydd yn helpu'r awdurdod i gyflawni'r targedau a osodwyd yn ei CSCA ac, o ganlyniad, cael effaith gadarnhaol ar gymuned Y Fenni sy'n dymuno cael ei haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'n ymddangos y bydd y datblygiad yn caniatáu twf addysg Gymraeg yn yr ardal. O ganlyniad, bydd hyn yn gwneud cyfraniad buddiol at nod Llywodraeth Cymru o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050. Mae'n ymddangos nad oes cyfleoedd i gynyddu capasiti'r ysgol ymhellach ar ei safle presennol.

Tybir bod bron pob un o'r risgiau o effaith isel a chynigir gwrthfesurau clir mewn ymateb i'r chwe phosibiliad a allai godi. Mae'r awdurdod lleol wedi ystyried tri opsiwn arall, gan gynnwys cynnal y sefyllfa bresennol a'r capasiti presennol. O ganlyniad i'r opsiwn hwn, mae'n ymddangos na fyddai'r cyngor yn gallu tyfu darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn yr ardal y tu hwnt i'r capasiti presennol.

Mae'r cynigydd wedi ystyried effaith y newidiadau ar drefniadau teithio dysgwyr. Mae'r safle newydd tua 0.4 milltir o'r safle presennol, sy'n golygu cynnydd bach mewn pellter teithio i rai. Mae'n bosibl na ddisgwyllir i'r cynigion gael effaith ar drefniadau trafniadaeth rhwng y cartref a'r ysgol. Bydd cludiant o'r cartref i'r ysgol yn cael ei ddarparu i Ysgol Gymraeg y Fenni yn unol â'r polisi presennol. Bydd disgyblion sy'n

mynychu eu hysgol gynradd agosaf neu ddalgylch ac sy'n byw mwy na 1.5 milltir yn gymwys.

Mae'r awdurdod lleol wedi dangos yn ddefnyddiol effaith y cynnig ar leoedd gwag. Mae ysgolion cyfrwng Saesneg yn y clwstwr wedi cael eu nodi fel ysgolion sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y cynnig, gan fod awydd cynyddu nifer y dysgwyr sy'n cael mynediad i addysg cyfrwng Cymraeg, ac yn enwedig Ysgol Gymraeg y Fenni yn unol â'r ymgynghoriad hwn, sy'n debygol o arwain at ostyngiad yn y niferoedd ar y gofrestr ar draws yr ysgolion cyfrwng Saesneg. Er enghraifft, rhagwelir y bydd gostyngiad yn y niferoedd mewn pum ysgol cyfrwng Saesneg dros y pum mlynedd nesaf, gyda chynnydd o 2.6% mewn lleoedd gwag erbyn mis Ionawr 2028. Mae'n ymddangos mai Ysgol y Fenni fydd yr ysgol sy'n cael ei heffeithio ar unwaith, gan mai'r bwriad yw adleoli i safle newydd gyda mwy o gapasiti o 420 o leoedd a 60 o leoedd meithrin, gan roi cyfanswm capasiti o 480 o blant.

Mae'r cynnig yn rhoi ystyriaeth ofalus i'w effaith ar ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg o fewn yr awdurdod lleol ac i ba raddau y mae'r cynnig yn cefnogi'r targedau yng Nghynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) yr awdurdod lleol. Nod Cyngor Sir Fynwy yw cefnogi ac ymrwmo i strategaeth genedlaethol Llywodraeth Cymru, Cymraeg 2050, sy'n cyflwyno gweledigaeth hirdymor i Gymru lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. Mae'n ymddangos bod y cynnig yn cefnogi'r holl dargedau yng Nghynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg. Nodir pe bai'r cynnig yn cael ei weithredu, y byddai darpariaeth cyfrwng Cymraeg yn cael ei ehangu drwy ddarparu ysgol gyda 420 o leoedd, a all ddarparu ar gyfer dwy ffrwd. Mae'n ymddangos bod y Cyngor yn cydnabod bod yn rhaid iddo gyflawni ei ddyletswyddau statudol i sicrhau bod twf yn y Gymraeg ar draws y sir drwy barhau i ddatblygu a gwella ei ddarpariaeth addysg cyfrwng Cymraeg a'r manteision a ddaw yn ei sgil.

Ysgol Gymraeg y Fenni yw'r ysgol gynradd Gymraeg bresennol sy'n gwasanaethu gogledd y sir. Mae'r galw am addysg Gymraeg wedi cynyddu ar draws yr ardal ers 2015 (o 187 i 241 ym mis Medi 2023). O ganlyniad, mae'n ymddangos y byddai'r cynnig yn cael effaith gadarnhaol ar ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg o fewn yr ardal ac yn enwedig yn Y Fenni.

Mae'r awdurdod lleol wedi rhoi ystyriaeth briodol i oblygiadau ariannol y cynnig. Cytunwyd ar gyllid cyfalaf o tua £1 miliwn yn ystod y broses. Bydd yr ysgol yn parhau i gael ei hariannu yn unol â'r fformiwla ariannu a fabwysiadwyd a fydd yn caniatáu recriwtio staff ychwanegol wrth i'r niferoedd ar y gofrestr yn yr ysgol gynyddu.

Agweddau addysgol y cynnig

Mae'r cynnig yn rhoi ystyriaeth briodol i effaith y cynnigion ar ansawdd a safonau mewn addysg. Mae'n debygol na fydd y cynnig yn effeithio ar ansawdd y dysgu yn unrhyw un o'r ysgolion cyfrwng Saesneg yn y clwstwr ond bydd yn cael effaith gadarnhaol ar y bobl ifanc sy'n mynychu Ysgol Gymraeg y Fenni wrth iddynt symud i leoliad gydag amgylchedd addysgu a dysgu gwell. Bydd profiadau addysgu a dysgu yn parhau i ddilyn Cwricwlwm i Gymru, gyda'r Gymraeg yn iaith addysgu a dysgu. Mae'n ymddangos y bydd yr ysgol yn parhau i dderbyn y lefel briodol o her a chefnogaeth i sicrhau bod dysgu o ansawdd uchel yn cael ei gyflawni.

O ran lles ac agweddau at ddysgu, mae'n debygol y bydd yr adleoliad arfaethedig a'r cynnydd mewn capasiti yn cael effaith gadarnhaol ar gymuned Y Fenni sy'n dymuno

cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'n nodi ymhellach na fydd y cynnig yn cael effaith negyddol ar les ac agweddau at ddysgu yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt, ac mae'n debygol o gael effaith gadarnhaol iawn ar eu profiadau addysgu a dysgu wrth iddynt symud i amgylchedd gwell gyda chyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol.

Mae'n debygol na fydd unrhyw newid mewn cefnogaeth, gofal ac arweiniad yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt. O ran arweinyddiaeth a rheolaeth, mae'n ymddangos na fydd newid hefyd yn ansawdd ac effeithiolrwydd arweinwyr a rheolwyr yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt. Mae'n ymddangos y bydd tîm arweinyddiaeth Ysgol Gymraeg y Fenni yn parhau i dderbyn cefnogaeth ac arweiniad gan yr awdurdod lleol a'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i sicrhau bod arferion gorau mewn arweinyddiaeth a rheolaeth yn cael eu mabwysiadu.

Mae'r cynnig yn ystyried gwybodaeth briodol o adroddiadau diweddaraf Estyn ar gyfer pob un o'r ysgolion sy'n debygol o gael eu heffeithio. O'r chwe ysgol, dim ond dwy oedd o dan amgylchiadau 'monitro gan Estyn'. Cafodd Ysgol Gymraeg y Fenni ei harolygu diwethaf yn 2017 a barnwyd bod ei pherfformiad a'i rhagolygon ar gyfer gwella ar y pryd yn 'Foddhaol'.

Mae'r cynnig yn darparu disgrifiad generig iawn, heb fawr o fanylion, o effaith y cynnig ar y gymuned ac ar grwpiau agored i niwed, gan gynnwys plant ag anghenion addysgol arbennig.

YMATEB Y CYNGOR

Hoffai'r Cyngor ddiolch i ESTYN am eu hymateb cefnogol iawn tuag at ein cynigion i gynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni i 420 o leoedd drwy adleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View.

Mae'r ymateb yn cydnabod bod cynigion y Cyngor yn gefnogol i'r gwelliannau arfaethedig i gyfleusterau addysgu a dysgu ar gyfer staff a phlant sy'n ymwneud ag Ysgol Gymraeg y Fenni. Mae'n cydnabod ymhellach i'r Cynghorau fod cynigion yn cefnogi Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) cyhoeddedig y Cyngor a'r cyfraniad y mae'n ei wneud i strategaeth Cymraeg 2050.

Mae'r Cyngor yn nodi'r sylwadau a wnaed gan ESTYN ynghylch lleoedd gwag o fewn y clwstr. Rydym yn cydnabod y gallai ein twf arfaethedig mewn addysg cyfrwng Cymraeg arwain at ostyngiad yn nifer y plant sy'n mynychu ysgolion cyfrwng Saesneg ar draws y clwstr. Mae clwstr y Fenni yn destun datblygiadau tai sylweddol fel y nodwyd yn ein Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) diweddaraf, a fydd, gobeithio, yn creu pobl ifanc ychwanegol ar draws y clwstr ac yn lliniaru unrhyw bryderon ynghylch niferoedd ar y gofrestr sy'n gostwng. Fodd bynnag, bydd angen monitro hyn yn agos a chymryd unrhyw gamau priodol i sicrhau bod gan ysgolion ar draws y clwstr niferoedd cynaliadwy.

Mae'r Cyngor hefyd yn nodi'r sylwadau ynghylch effaith cynigion ar y gymuned a grwpiau agored i niwed, gan gynnwys y rhai ag anghenion addysgol arbennig. Rydym yn hyderus y gall y cynigion hyn ond effeithio'n gadarnhaol ar y gymuned leol a grwpiau agored i niwed, trwy ddarparu gwelliannau sylweddol i'r amgylcheddau addysgu a dysgu sydd ar gael ar y safle newydd arfaethedig. Rhoddodd cyn-Ysgol Gynradd Deri View gefnogaeth i'r clwstr drwy gyfleusterau

CAA ar gyfer plant na ellid diwallu eu hanghenion mewn amgylcheddau addysgu prif ffrwd. Mae'r cyfleusterau hyn yn parhau ar y safle a gellir eu defnyddio er budd plant Ysgol Gymraeg y Fenni, yn ogystal â darparu cyfleoedd ar gyfer darpariaeth CAA cyfrwng Cymraeg yn y dyfodol, yn amodol ar brosesau ymgynghori statudol pellach.

Mae asesiad effaith cymunedol llawn wedi'i gwblhau ochr yn ochr â'r broses statudol hon ac mae ar gael o dan atodiad 2

8. Asesiad o'r Cynnig

Yn unol â Chod Trefniadaeth Ysgolion Cymru (2018) mae'n ofynnol i'r Cyngor gynnal asesiad pellach ar y cynnig a'r opsiynau amgen, gan ystyried y wybodaeth a dderbyniwyd yn ystod y broses ymgynghori.

Ymgynghorodd y Cyngor ar yr opsiwn a ffefrir i gynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni i 420 o leoedd drwy ei adleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View. Yn dilyn yr ymatebion a gafwyd yn ystod y cyfnod ymgynghori, mae'r Cyngor wedi adolygu effaith cynigion ar y meysydd canlynol:

- Ansawdd a Safonau mewn Addysg
- Yr effaith debygol ar y gymuned
- Yr effaith debygol ar drefniant teithio gwahanol

Cynhaliwyd asesiad pellach o'r opsiynau amgen a ystyriwyd cyn y cyfnod ymgynghori ac fe'i darperir isod:

Opsiwn 1 - Gwneud dim a chynnal y sefyllfa bresennol. Byddai hyn yn golygu y byddai Ysgol Gymraeg y Fenni yn aros ar ei safle presennol gyda'i chapasiti presennol. Yn dilyn y cyfnod ymgynghori, dim ond nifer fach o ymatebwyr (2) oedd yn teimlo na ddylai'r Cyngor fod yn buddsoddi mewn addysg cyfrwng Cymraeg o fewn clwstwr y Fenni.

Mae'r Cyngor wedi ystyried yr ymatebion ac yn cynnal y farn bod angen gwella'r cyfleusterau addysgu a dysgu i'r rhai sy'n cael mynediad i addysg cyfrwng Cymraeg yn yr ardal, ochr yn ochr â'r cyfleoedd i ganiatáu twf yn y Gymraeg i gefnogi'r targedau yn ein Strategaeth Cynllun Strategol Addysg Gymraeg (CSCA) a'r strategaeth Genedlaethol Cymraeg 2050.

Opsiwn 2 - Adeiladu ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Cymraeg newydd yn Y Fenni i gymryd lle Ysgol Gymraeg y Fenni. Roedd nifer fach o ymatebwyr (1) yn teimlo mai'r ateb delfrydol fyddai adeiladu ysgol gynradd newydd sbon ar gyfer addysg cyfrwng Cymraeg o fewn y clwstwr. Er ein bod yn cydnabod y byddai hyn yn cynnig yr opsiwn delfrydol, nid yw'r Cyngor yn teimlo bod hwn yn opsiwn ymarferol i ddwyn

ymlaen, yn bennaf oherwydd nad oes safleoedd addas ar gyfer yr ysgol gynradd newydd ac nad yw'r cyllid sydd ar gael yn caniatáu adeilad newydd. Bydd hen safle ysgol gynradd Deri View yn wag ac yn darparu cyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol ar gyfer y gymuned cyfrwng Cymraeg, gan hefyd gynnig ateb prydlon i leddfu'r pwysau llety a brofir ar hyn o bryd ar safle presennol Ysgol Gymraeg y Fenni.

Opsiwn 3 - Cynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni ar ei safle presennol. Ni chafodd y Cyngor unrhyw adborth yn ystod camau ymgynghori'r broses hon i gefnogi'r opsiwn hwn. Mae'r Cyngor yn parhau i fod o'r farn na ellir cynyddu'r capasiti ar y safle presennol i fodloni'r gofynion ar gyfer ysgol mynediad dwy ran, ac yn sicr nid o fewn y cyllid sydd ar gael. Byddai'r opsiwn hwn hefyd yn gadael ysgol bwrpasol â lle 420 gyda chyfleusterau rhagorol yn wag.

Opsiwn 4 - Adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni i'r safle a arferai gael ei feddiannu gan Ysgol Gynradd Deri View. Roedd mwyafrif yr ymgynghoreion a oedd yn rhan o'r broses hon yn gefnogol i'r opsiwn hwn.

Yr opsiwn a ffeirir gennym o hyd yw opsiwn 4, sef defnyddio llety presennol sydd ar gael ar hen safle Ysgol Gynradd Deri View er mwyn cynyddu capasiti addysg Gymraeg o fewn yr ardal i 420 o leoedd. Mae'r opsiwn hwn nid yn unig yn hyfyw'n ariannol ond mae'n darparu cyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol ac yn ateb prydlon i leddfu'r pwysau llety a brofir ar hyn o bryd ar safle presennol Ysgol Gymraeg y Fenni.

8.1 Ansawdd a Safonau mewn Addysg

Fel rhan o'r broses ymgynghori, asesodd y Cyngor effaith y cynnig ar ansawdd a safonau mewn Addysg. Yn dilyn canlyniad yr ymgynghoriad ac ystyried yr adborth a gafwyd, rydym yn hyderus y bydd effaith gadarnhaol gyffredinol ar ansawdd a safonau addysg.

Ni fydd y cynnig yn effeithio ar ansawdd y dysgu yn unrhyw un o'r ysgolion cyfrwng Saesneg yng nghlwtwr y Fenni, fodd bynnag, bydd yn cael effaith gadarnhaol ar y bobl ifanc sy'n mynychu Ysgol Gymraeg y Fenni wrth iddynt symud i leoliad gydag amgylchedd dysgu ac addysgu gwell. Bydd Ysgol Gymraeg y Fenni yn parhau i dderbyn y lefel briodol o her a chefnogaeth i sicrhau bod dysgu o ansawdd uchel yn cael ei gyflawni.

Llesiant ac agweddau tuag at ddysgu

Mae disgwyl i'r adleoliad arfaethedig a'r cynnydd cysylltiedig mewn capasiti i Ysgol Gymraeg y Fenni gael effaith gadarnhaol ar gymuned Y Fenni sy'n dymuno cael ei haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym yn rhagweld y bydd cynnydd yn y dewis

gan rieni ar gyfer Ysgol Gymraeg y Fenni oherwydd bydd y Cyngor yn darparu mwy o leoedd cyfrwng Cymraeg mewn amgylchedd addysgu a dysgu gwell.

Mae lles disgyblion yn flaenoriaeth ac yn cael ei fonitro a'i adrodd drwy brosesau hunanwerthuso ysgolion a chynlluniau gwella. Ni fydd y cynnig yn effeithio'n negyddol ar les ac agweddau tuag at ddysgu yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt.

Profiadau addysgu a dysgu

Bydd profiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gymraeg y Fenni yn parhau i ddilyn Cwricwlwm Cymru, gyda'r Gymraeg yn iaith addysgu a dysgu. Ni fydd y cynnig yn effeithio ar y profiadau addysgu a dysgu yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt.

I'r rhai sy'n mynychu Ysgol Gymraeg y Fenni ar hyn o bryd, mae'r cynigion yn debygol o gael effaith gadarnhaol iawn ar eu profiadau addysgu a dysgu wrth iddynt symud i amgylchedd gwell gyda chyfleusterau addysgu a dysgu rhagorol.

Gofal, cefnogaeth ac arweiniad

Bydd Ysgol Gymraeg y Fenni yn parhau i gael ei chefnogi gan yr awdurdod lleol a'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i ddarparu gofal, cefnogaeth ac arweiniad o ansawdd uchel. Ni fydd unrhyw newid mewn cymorth gofal ac arweiniad yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt.

Arweinyddiaeth a rheolaeth

Ni fydd unrhyw newid i ansawdd ac effeithiolrwydd arweinwyr a rheolwyr yn yr ysgolion eraill yr effeithir arnynt. Bydd tîm arweinyddiaeth yr ysgol yn parhau i dderbyn cefnogaeth ac arweiniad gan yr awdurdod lleol a'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg i sicrhau bod arferion gorau mewn arweinyddiaeth a rheolaeth yn cael eu mabwysiadu.

8.2 Effaith ar y Gymuned

Yn ystod cam ymgynghori'r broses hon, cwblhaodd a chyhoeddodd y Cyngor Asesiad Effaith Integredig i ymgynghoreion, a gadarnhaodd y bydd cynigion yn gyntaf yn cynyddu nifer y lleoedd cyfrwng Cymraeg o fewn cymuned Y Fenni, ac yn ail yn darparu gwelliannau sylweddol i'r amgylcheddau addysgu a dysgu presennol.

Yn dilyn yr ymgynghoriad ac ystyried yr adborth y consensws a dynnwyd o'r ailasesiad yw y bydd effaith gadarnhaol ar y gymuned a'r Gymraeg o ganlyniad i'r cynnig.

Mae'r asesiad Effaith Integredig wedi cael ei ailystyried yn dilyn yr ymgynghoriad a gellir ei weld o dan atodiad 2, neu fel arall yn <https://www.monmouthshire.gov.uk/cy/ad-drefnu-ysgolion/>

8.2 Effaith ar Drefniadau Teithio

Mae'r Cyngor wedi cynnal asesiad ar effaith trefniadau teithio ar gyfer disgyblion yr effeithir arnynt pe bai cynigion yn mynd rhagddynt i adleoli Ysgol Gymraeg y Fenni.

Ni wnaeth y broses ymgynghori dynnu sylw at unrhyw bryderon yn ymwneud â'r trefniadau teithio o ganlyniad i'r cynigion wrth symud ymlaen. Mae'r safle newydd arfaethedig ar gyfer yr ysgol wedi'i leoli tua 0.4 milltir o'r safle presennol ac felly ni ddisgwylir iddo fod yn niweidiol i'r trefniadau teithio presennol.

Bydd cludiant o'r cartref i'r ysgol yn cael ei ddarparu i Ysgol Gymraeg y Fenni yn unol â'r polisi presennol, sy'n nodi y bydd disgyblion sy'n mynychu eu hysgol gynradd agosaf neu ddalgylch ac sy'n byw mwy na 1.5 milltir i ffwrdd yn gymwys.

Gellir dod o hyd i ragor o fanylion am y polisi cludiant o'r cartref i'r ysgol ar y ddolen ganlynol: <https://www.monmouthshire.gov.uk/cy/bysiau-ysgol/>

9. Argymhellion

Mae cam ymgynghori'r broses hon wedi caniatáu cyfle i herio a phrofi'r opsiwn a ffeirir gennym yn sylweddol:

Yn unol â'r Cod Trefniadaeth Ysgolion (Tachwedd 2018), mae'r adroddiad ymgynghori yn gallu gwneud argymhellion i Gabinet y Cyngor ar sut y dylai cynigion fynd yn eu blaen. Yr opsiynau sydd ar gael yw:

- 1) Cyhoeddi'r cynigion fel yr ymgynghorwyd â nhw
- 2) Cyhoeddi'r cynigion fel yr ymgynghorwyd arnynt gydag unrhyw addasiadau priodol.
- 3) Rhoi'r gorau i'r cynigion a chynnal y sefyllfa bresennol.
- 4) Ail-lunio'r cynigion yn sylweddol ac ailymgyngori

Mae'r ymatebion i'r ymgynghoriad wedi dangos bod mwyafrif yr ymatebwyr yn gefnogol i'r cynigion i gynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni i 420 o leoedd trwy ei adleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View. Yn yr ymgynghoriad, cytunodd 6 ymatebydd (33%) ag agweddau ar y cynigion, ond ar ôl dewis yr ymatebion hyn, mae'n rhagdybiaeth deg gwneud bod y 6 yn gefnogol i'r cynnig ei hun ond wedi gofyn i'r Cyngor ystyried ffactorau eraill sy'n ymwneud â darparu addysg cyfrwng

Cymraeg. Mae'r Cyngor felly wedi cymryd ymlaen bod 16 allan o 18 (89%) o ymatebion a dderbyniwyd gan y gymuned yn gefnogol i gynigion.

Amlygodd yr ymatebion i'r ymgynghoriad ychydig iawn (2) o ymatebwyr a oedd â phryderon ynghylch y cynigion hyn. Mae'r adroddiad hwn wedi dangos tystiolaeth bod y Cyngor wedi gallu darparu mesurau lliniaru digonol yn erbyn unrhyw bryderon a amlygwyd yn ystod y broses ymgynghori hon. Argymhellir felly bod Cabinet y Cyngor yn ystyried yr opsiwn a ffeirir fel rhan o'r camau nesaf yn y broses statudol hon:

- 1) Cyhoeddi'r cynnig fel yr ymgynghorwyd arno - cynyddu capasiti Ysgol Gymraeg y Fenni drwy ei hadleoli i hen safle Ysgol Gynradd Deri View, gan ddod ar waith o fis Medi 2025.***

Atodiad 1 - Rhestr o Ymgynghoreion yr ymgynghorwyd â hwy

- Rhieni, gofalwyr/gwarcheidwaid ac aelodau staff ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Corff llywodraethu unrhyw ysgol y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Disgyblion/Cynghorau Disgyblion o ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio'n uniongyrchol arnynt
- Penaethiaid ysgolion y mae'r cynnig yn effeithio arnynt
- Gweinidogion Cymru
- Holl Gynghorau Tref a Chymuned Cyngor Sir Fynwy
- Pob Aelod o'r Senedd sy'n cynrychioli ardal Cyngor Sir Fynwy a wasanaethir gan yr ysgol
- Pob Aelod Seneddol sy'n cynrychioli ardal Cyngor Sir Fynwy
- Holl lyfrgelloedd Cyngor Sir Fynwy
- Cyfarwyddwyr Addysg yr holl Awdurdodau Lleol cyfagos - Blaenau Gwent, Casnewydd, Powys, Torfaen, Swydd Henffordd, Swydd Gaerloyw
- Gwasanaeth Ieuenctid Cyngor Sir Fynwy
- CMGG
- Cymdeithas Llywodraethwyr Sir Fynwy
- Undebau Llafur Addysgu
- Undebau Llafur Staff Cynorthwyol
- Comisiynydd y Gymraeg
- Gweinidogion Cymru
- ESTYN
- RHAG
- Mudiad Meithrin
- Cyfarwyddwr Addysg yr Ymddiriedolaeth Esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru
- Cyfarwyddwr Addysg yr Ymddiriedolaeth Esgobaeth Gatholig Rufeinig
- Consortiwm De-ddwyrain Cymru
- Gwasanaeth Cyflawni Addysg De Ddwyrain Cymru
- Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gwent
- Partneriaeth y Blynyddoedd Cynnar a Gofal Plant
- Fforwm y Gymraeg mewn Addysg

